Eduskunnan lakivaliokunta
Lav@eduskunta.fi

Aihe: Ennakkotieto/ kiireellinen / Lakivaliokunta 3.12.2024 klo 10.00 / UJ 26/2024 vp - U 101/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

U 101/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maksukyvyttömyyslainsäädännön harmonisoinnista (maksukyvyttömyysdirektiivi II) täydentävä jatkokirjelmä UJ 26/2024 vp

Eduskunnan lakivaliokunta pyytää Suomen Yrittäjiltä lausuntoa otsikkoasiasta. Kiitämme mahdollisuudesta tulla kuulluksi pk-yrityksille tärkeässä asiassa.

Suomen kantaluonnos on hyvä ja kannatettava

Puheenjohtajamaa Unkari on antanut maksukyvyttömyysdirektiiviä koskevan kompromissiesityksensä. Osittainen yleisnäkemys koskisi ehdotuksen osastoja II (takaisinsaanti), III (pesänhoitajan ja selvittäjän tiedonsaanti), V (johdon velvollisuus hakea yritys maksukyvyttömyysmenettelyyn) ja VIII (kansallisista maksukyvyttömyysmenettelyistä julkaistava informaatiolehti). Muiden ehdotuksen osastojen käsittely jatkuu Puolan puheenjohtajuuskaudella keväällä 2025.

Valtioneuvosto toteaa, että puheenjohtajan ehdottamassa muodossa direktiiviehdotus on kehittynyt monilta osin Suomen neuvottelutavoitteiden mukaiseen suuntaan. Takaisinsaannin, pesänhoitajan ja selvittäjän tiedonsaannin ja maksukyvyttömyysmenetelyjä koskevan informaatiolehden osalta artikloihin on tehty sääntelyn joustavuutta lisääviä muutoksia, mitä voidaan pitää erinomaisena asiana.

Erityisen merkittävänä saavutuksena voidaa pitää sitä, että puheenjohtajan viimeisin ehdotus osittaiseksi yleisnäkemykseksi sisältää poikkeusmahdollisuuden johdon velvollisuuteen hakea yritys maksukyvyttömyysmenettelyyn. Direktiiviehdotuksen V osasto koskee yhtiön johdolle asetettavaa velvollisuutta hakea maksukyvyttömäksi tullut yhtiö

maksukyvyttömyysmenettelyyn. Ehdotuksen mukaan hakemus olisi jätettävä kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun yhtiön johto tuli tai sen voidaan kohtuudella odottaa tulleen tietoiseksi yhtiön maksukyvyttömyydestä. Lisäksi yhtiön johdon tulisi olla henkilökohtaisesti vastuussa vahingosta, joka yhtiön velkojille aiheutuu hakemuksen jättämistä koskevan velvollisuuden laiminlyönnistä.

Olemme pitäneet ehdotettua kolmen kuukauden aikarajaa ongelmallisena. Ensinnäkin suurin osa suomalaisista osakeyhtiöistä on hyvin pieniä, yhden tai muutaman henkilön yrityksiä. Pienyrittäjällä ei ole vastaavanlaisia resursseja todeta maksukyvyttömyystilan alkamisajankohta ja toimia säännöksessä edellytetyllä tavalla, kuin suuremman yritysten johdolla on. Maksukyvyttömyyden toteamisajankohta voi olla hyvin subjektiivista ja siihen voi liittyä useita epävarmuustekijöitä. Tästä syystä maksukyvyn toteaminen, siitä laskettavan kolmen kuukauden määräaika ja siviilioikeudellinen korvausvastuu voivat muodostua erityisesti pienyrittäjille kohtuuttomaksi.

Yrityksen hakeutuminen terveyhdyttämismenettelyyn riittävän varhaisessa vaiheessa on menettelyn onnistumisen kannalta tärkeää. Jos terveyhdyttäminen tai myynti ei ole enää mahdollista, nopea hakeutuminen likvidaatiomenettelyyn on sekä yrittäjän edun että velkojien kannalta perusteltua. Kolmen kuukauden määräaika saattaa johtaa kuitenkin siihen, että yrittäjä tai yrityksen muu johto hakeutuu aikarajan vuoksi sellaiseen menettelyyn, joka ei yrityksen ja sen velkojien kannalta ole paras vaihtoehto. Esimerkiksi tulevaisuudessa realisoituva yrityksen saatava saattaa pelastaa yrityksen ilman, että sen olisi lainkaan järkevää hakeutua viralliseen maksukyvyttömyysmenettelyyn. Menettelystä aiheutuu aina rekisterimerkintä, mikä saattaa tosiasiallisesti heikentää yrityksen toimintaedellytyksiä.

Suomen Yrittäjät kiittää neuvottelijoita hyvästä työstä ja yhtyy valtioneuvoston kantaa siinä, että voimme suhtautua puheenjohtajan osittaisehdotukseen myönteisesti.

Kunnioittaen

Suomen Yrittäjät

Tiina Toivonen
lainsäädäntöasioiden päällikkö